

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

EKONOMİK KRİTERLER

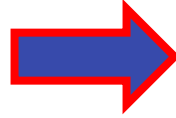
Kopenhag Ekonomik Kriterleri

- 1993 yılında Zirve, aday ülkelerin tam üyeliğe kabulü için uyması gereken bir takım siyasi ve ekonomik kriterler belirlemiştir (ABİA-49.md).
- Kopenhag Ekonomik Kriterleri iki noktaya vurgu yapmaktadır:
 - i. İşleyen Bir Piyasa Ekonomisi
 - ii. AB Piyasasında Rekabet Edebilme Gücü

Kopenhag Ekonomik Kriterleri

Reel Yakınsama

- Kişi başına düşen milli gelir
- Mali sektör gelişmişliği
- Üretim yapısı

gibi göstergeler açısından
AB seviyesini yakalamak

Kopenhag Ekonomik Kriterleri

- Arz-talep dengesinin piyasa güçlerinin bağımsız bir şekilde karşılıklı etkileşimi ile kurulmuş olması,
- Ticaret kadar fiyatların da liberal olması, piyasaya giriş ve çıkış için engellerin bulunmaması,
- Mülkiyet haklarını içeren düzenlemeleri kapsayan yasal bir sistemin olması ve bu yasalar ile düzenlemelerin icra edilebilmesi,
- Fiyat istikrarını içeren bir ekonomik istikrara ulaşılmış olması ve sürdürülebilir dış dengenin varlığı,
- Mali sektörün, tasarrufları üretim yatırımlarına yönlendirebilecek kadar iyi gelişmiş olması,
- Öngörülebilir ve istikrarlı bir makro ekonomik ortam ve işleyen bir piyasa ekonomisinin varlığı,
- Alt yapı, eğitim ve araştırmayı içeren yeterli miktarda fiziki ve beşeri sermayenin olması,
- Firmaların teknolojiye uyum sağlama kapasitesinin bulunması.

Ekonomik Kriterlerin Unsurları

İşleyen Piyasa Ekonomisi

- Makroekonomik İstikrar
- Piyasa Güçlerinin Etkileşimi
- Piyasaya Giriş - Çıkış
- Hukuk Sistemi
- Finans Sektöründeki Gelişim
- Ekonomi Politikasında Mutabakat

AB Piyasalarıyla Rekabet Edebilme Gücü

- Beşeri ve Fiziki Sermaye
- Sektör ve İşletme Yapısı
- Devletin Rekabetçilik üzerindeki Etkisi
- AB ile Ekonomik Bütünleşme

Kopenhag Ekonomik Kriterleri

- 2001 ekonomik krizi sonrasında reformlar
- Kurumsal Ortam
- Fiyat serbestleşmesi
- Özelleştirme
- Yatırım ortamının iyileştirilmesi
- Finans sektöründe düzenlemeler
- Düzenleyici ve denetleyici kurumlar
- Makroekonomik İstikrar
- Gümrük Birliği / Rekabet

Ekonomik Kriterler / Maastricht Kriterleri

- AB'ye **aday ülkelerin** tam üye olabilmek için yerine getirmeleri gereken kriterler:
 -► Kopenhag Ekonomik Kriterleri
- Halihazırda **AB'ye üye devletlerin** Ekonomik ve Parasal Birlik (EPB) alanına dahil olabilmek için yerine getirmeleri gereken kriterler:
 -► Maastricht Kriterleri (EPP Faslında ele alınmaktadır)

Maastricht Kriterleri

Enflasyon Oranı

- Üye devletlerde enflasyon oranı, fiyat istikrarı konusunda en başarılı performansa sahip üç üye ülkenin ortalamasını 1,5 puandan fazla geçmeyecektir.

Kamu Kesimi Dengesi

- Üye devletlerin bütçe açıkları GSYH'nın % 3'ünden fazla olmayacaktır.

Kamu Brüt Borç Stoku

- Üye devletlerin kamu borçları GSYH'nın % 60'ını aşmayacak, üzerindeyse de %60 sınırına doğru istikrarlı bir biçimde azalma eğiliminde olacaktır.

Uzun Dönemli Faiz Oranları

- Herhangi bir üye devletin uzun dönem faiz oranları ortalaması, en düşük enflasyon oranına sahip üç üyenin uzun dönem faiz oranları ortalamasını 2 puandan fazla geçmeyecektir.

Döviz Kuru İstikrarı

- Son 2 yıl itibarıyla üye ülke parası diğer bir üye ülke parası karşısında devalüe edilmiş olmamalıdır.

Maastricht Kriterleri: Türkiye'nin Uyum Durumu

Maastricht Kriterleri	Kriter Değeri	Türkiye Değeri
Kamu Borç Stoku/GSYH	% 60	% 33,5 (Kriter Karşılanmaktadır)
Enflasyon Oranı	% 2,1	% 8,8 (Kriter Karşılanmamaktadır)
Bütçe Açığı/GSYH	% 3	% 1,3 (Kriter Karşılanmaktadır)
Uzun Vadeli Faiz Oranı	% 4,7	% 7,9 (Kriter Karşılanmamaktadır)
Döviz Kuru İstikrarı	Son iki yıl içinde devalüasyon yapılmaması	Türkiye'de son devalüasyon Şubat 2001'de yapılmış olup, dalgalı kur rejimi sayesinde ilgili kritere uyumumuz sorunsuz bir şekilde gerçekleşmektedir. (Kriter Karşılanmaktadır)